

نام و نام خانوادگی:	باسمه تعالی	تاریخ امتحان: ۹۶/۰۳/۰۸
نام درس: فارسی		مدت پاسخگویی: ۷۰ دقیقه
کلاس: دهم		تعداد سؤال: ۱۹
نام دبیر:		تعداد صفحات: ۳

۱) اشعار و عبارات زیر را به نثر ساده و روان بنویسید (۵ نمره)

الف) پیران قبیله ی خویش را حرمت دار (۵/۰) ب) سه ماه بود که موی سر باز نکرده بودیم (۵/۰)

پ) به آورد با او بسنده نبود بیچید از روی و برگاشت زود (۱)

ت) بشدتیز رهام با خود و گبر (۵/۰) ث) خورد گاو نادان ز پهلوی خویش (۵/۰)

ج) در چراغ دو چشم او زد تیغ نامدش کشتن چراغ دریغ (۱)

چ) جوقلی ای سربرهنه می گذشت (۵/۰) ح) نکته گفتی با همه سوداگران (۵/۰)

۲) معنی کلماتی را که زیر آنها خط کشیده شده بنویسید (۵/۱ نمره)

الف) در چنان بیغوله ای آشنایی غنیمت بود (ب) از یال و غارب به زیر آمد (ج) شاخه های عظیم به وضعی موحش سیخ ایستاده بودند

د) مقبل آن کر خدای گیرد پشت (ه) کافتاب نعمتم شد زیر میغ (و) بپوشید درع سواران جنگ

www.my-dars.ir

۳) نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید (۵/۱ نمره)

الف) درهای امید را به روی ما بگشای (ب) همه تیغ و ساعد زخون بود لعل خروشان دل خاک در زیر نعل

ج) می ترسم که باز گرفتار رفیقی چون شر بشوی (د) ناتانائیل با تواز انتظار سخن خواهم گفت

۴) در اشعار و عبارات زیر غلط های املائی را پیدا کنید و صحیح آنها را بنویسید (۱/۵ نمره هر غلط ۰/۲۵)

الف) یک روز خسرو برخلاف عادت معلوف یک کیف حلبی به مدرسه آورد

ب) آهنگ کید و مکر و ادوات کردند تا او را هلاک کنند.

ج) درخت های خواردار مانند بازوهای طولی که مسلح به چنگال و محیای شکار باشند به هم می پیچند.

د) کمان را بمالید رستم به چنگ به شصت اندر آورده تیر خدنگ

ه) بزد نیزه او را به دو نیم کرد نشست از براسپ و برخواست گرد

۵) جهش ضمیر را در جمله ی زیر مشخص کنید و آنرا در جای خود قرار دهید. (۰/۵)

ای بی نشان محض نشان از که جویمت

۶) در بیت " حالی آن لعل آبدار گشاد پیش آن ریگ آبدار نهاد " واژه " آبدار " را از نظر معنایی بررسی کنید (۰/۵)

۷) در مصراع « گفتا اگر بدانی هم اوت رهبر آید » ضمیر «ت» چه نقشی دارد؟ (۰/۲۵)

۸) در بیت زیر ضمیر " میم " به ترتیب در نقش دستوری و قرار گرفته است (۰/۵)

تم گر بسوزی به تیرم بدوزی جدا سازی ای خصم سرا زن من

۹) ساختمان واژگان زیر را از نظر ساده . مشتق . مرکب و مشتق - مرکب بودن مشخص کنید (۰/۷۵)

الف) کشتار ب) دیوانه ج) سپاسگزاری د) گویا آموزشی عصر

۱۰) آرایه های نوشته شده مقابل هر بیت را مشخص کنید (هر مورد ۰/۵ نمره)

www.my-dars.ir

الف) قصه یوسف (ع) را نیکو نه از حسن صورت او گفت بلکه از حسن سیرت او گفت. (سجع)

ب) تا خار غم عشقت آویخته در دامن کوته نظری باشد رفتن به گلستان ها (تضاد)

ج) تهمتن به بند کمر برد چنگ گزین کرده یک چوبه تیر خدنگ (مجاز)

د) دید پروغن دکان و جامه چرب بر سرش زد گشت طوطی کل ز ضرب (جناس)

۱۱) حسن تعلیل شعر مقابل را توضیح دهید (۰/۵) چاه از آن زمان که تو در آن گریستی جوشان است

۱۲) مفهوم کنایه ی " مثل شاخ شمشاد " را بنویسید (۰/۵)

۱۳) باتوجه به بیت زیر به سوالات پاسخ دهید (۰/۵)

"چو آگاه شد دختر گزدهم که سالار آن انجمن گشت کم"

الف) منظور از " دختر گزدهم " چه کسی است؟ ب) منظور از " سالار آن انجمن " کیست؟

۱۴) در عبارت " چون بر رقعہ ی من اطلاع یابد قیاس کند که مرا اہلیت چیست؟ قسمت مشخص شده به چه معناست؟ (۰/۵)

۱۵) در عبارت " تا خلق سود خود نبیند با تو معاملت نکند " کدام ویژگی ناپسند مردم سرزنش شده است؟ (۰/۵)

۱۶) عبارت " نیکو خو بهتر هزار بار از نیکو رو " چه مفہومی دارد؟ (۰/۵)

۱۷) در بیت: " آمد آورد پیش خیر فراز گفت گوهر به گوهر آمد باز " مقصود از گوهر اول و دوم چیست؟ (۰/۵)

۱۸) مولوی در بیت:

(چون بسی ابلیس آدم روی هست پس به هر دستی شاید داد دست) آدمی را از چه چیزی بر حذر می دارد؟ (۰/۵)

۱۹) جای خالی بیتهای زیر را کامل کنید (۲ نمره)

الف) چو هنگامه ی آزمون تازه شد
www.my-dars.ir

ب) دگر ره چنان شد هنر آشکار

ج) ملک آفرین گوی رزم شماست

د) به فرهنگشان حرف تسلیم نیست